

Joulusaarna

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

Muistan kuinka edesmennyt isäni aina näki asiakseen pitää joulusaarna ennen lahjojen jakoa. Se oli tietenkin ainoa hetki vuodesta jolloin lapsetkin yrittivät keskittyä saarnan kuunteluun. Pitkiltä ja aika turhilta ne aina tuntuivat. Ainoa mikä niistä jäi mieleen oli Afrikan lapset, joilla ei ollut ruokaa tai lahjoja. Yritin olla sitäkin kiitollisempi siitä, että minulla oli kumpaakin. Saarna ja loppurukous oli kuitenkin olennainen osa lahjojen venytetyn odottamisen kiihottavaa piinaa. Se vain kuului jouluun. Ilman sitä kaikki olisi luultavasti ollut liian löysää.

Monta vuotta sitten aloin koetella omia lapsiani samalla rituaalilla. En saanut sen kiitollisempaa vastaanottoa kuin itsekään isälleni annoin. Mutta kun ensimmäistä kertaa ehdotin että voisin luopua tästä tavasta jo aikuiseksi kasvanut esikoiseni Paul, ilmoitti ettei sellainen sovi. ”Faijan saarna kuuluu jouluun” Siksi olen uskollisesti työstänyt joka joulu saman tekstin pohjalta uutta saarnaa. Hyvää se on tehnyt itselleni. On ollut pakko hiljentyä hyvissä ajoissa ennen Joulua.

Johdanto

Joulu lapsesta asti niin olennainen ja ikimuistettava juhla, että on vaikea kuvitella aikaa jolloin Joulua ei vietetty lainkaan.

Kristikunnan ensimmäisten kirjallisten dokumenttien tuottaja, Paavali, ei tarvinnut mitään erillistä jouluevankeliumia. Hän ei mainitse edes Joosefia ja Mariaa nimeltä. Hänelle riitti että Jeesus oli ”naisesta syntynyt” niin kuin kaikki muutkin.

Vanhin tunnettu evankeliumi ei myöskään tunne mitään joulukertomusta. Markus aloittaa kuvauksensa Jeesuksen aktiivisen työn alusta, ikään kuin hänen syntymässä, lapsuudessa ja nuoruudessa ei olisi mitään mainittavaa. Ainoastaan kaksi Uuden testamentin 27:stä teoksesta kertoo mitään Jeesuksen syntymästä.

Matteus ja Luukas kertovat joskus vuoden 80 jälkeen Jeesuksen syntymätarinan sellaisina kuin he Vanhan Testamentin oletetuista ennustuksista ja perimätiedosta ovat päätelleet sen tapahtuneen. Kertomukset ovat osin keskenään ristiriitaisia ja osittain ilmeisen epähistoriallisia, siinä mielessä kuin modernin kulttuurin lapset ovat oppineet historiallisuuden määrittelemään. Silti ne ovat samalla tavalla tosia kuin esimerkiksi vertaus laupiaasta Samarialaisesta oli tosi, vaikka tapahtuma sinänsä ei ehkä ollut historiallinen. Luulen että palaan tähän teemaan ensi vuoden joulusaarnassani. Alkukirkko tunsikin hyvin Jeesuksen opetukset ja viimeiset vaiheet. Syntymätarina Jeesus itse ei itse koskaan viitannut, eikä aiheesta ilmeisesti ollut muitakaan lähteitä siinä vaiheessa kun syntytarinasta ylipäänsä alettiin kiinnostua. Me puhumme Jeesuksen syntymästä ensimmäisenä jouluna. Sitä se ei suinkaan ollut. Kukaan ei moneen sataan vuoteen juhlinut hänen syntymäänsä niin kuin me nyt. Luultavasti Jeesuksen syntymä oli aika tavanomainen ja huomaamaton tapahtuma. Vasta hänen elämänsä, opetuksensa, kuolemansa ja ylösnousemuksensa tekivät hänestä huomattavan ja tavattoman. Näitä asioita ja tapahtumia alkuseurakunta piti äärimmäisen tärkeinä. Pääsiäistä alkuseurakunta vietti alusta asti. Jeesuksen syntymätarinasta he eivät olleet erityisen kiinnostuneita. Juutalaisessa kulttuurissa ei muutenkaan vietetty mitään syntymäpäiväjuhlia. Tärkeintä oli että Jeesus ylipäänsä oli syntynyt tähän maailmaan.

Kuitenkin Matteuksen ja Luukkaan kertomusten pohjalta on rakennettu juhla, joka on vuosisatojen aikana paisunut maailman suurimmaksi juhlaaksi. Senkin juhliminen alkoi vasta 500-luvun alussa, jolloin kristillistyvän Rooman valtakunnassa siirryttiin laskemaan vuosien kulkua Kristuksen syntymästä. Tänä joulukertomus on maailman tunnetuin kertomus. Sitä juhlivat noin kaksi miljardia kristittyä ja miljoonat muut, joille Joulu vuoden paras myyntiaika tai muuten vain mukava juhla.

Joulun peruskuva

Tämän juhlan graafinen ydinsymboli on niin yksinkertainen ja yleisinhimillinen, että on vaikeaa kuvitella millä perusteella kukaan voisi siihen uskonnollisista syistä loukkaantua. Painetut, maalatut, kaiverretut ja veistetyt kuvat Jeesus-lapsesta äiti Marian sylissä kertovat joulun sanomasta joka puolella maapalloa. Kaikessa yksinkertaisuudessaan, ilman heiniä, härkiä, paimenia ja itämaisia kuninkaita ja tallin yllä loistavaa tähteä, se ainakin oli historiallinen tapahtuma. Jeesus syntyi tähän maailmaan. Hän näki ja ymmärsi enemmän kuin ihminen voi nähdä ja ymmärtää. Hän rakasti enemmän kuin ihminen koskaan ennen on rakastanut. Hän eli ihmisen elämän Jumalan kaltaisena.

Muutama päivä sitten kävimme monen tunnin keskustelua ystävämme Mian kanssa. Hän on vuosien aikana käsitellyt omaa toipumistaan kuvien kautta. Nyt hän näytti meille oman versionsa Joulun perusikonista.

Se on niin häkellyttävän naivistinen ja viaton että minun on vaikea edes myöntää ihastuneeni siihen, saaticka sitten pyytää häneltä lupaa jakaa tämä kuva kanssasi. Niin olen kuitenkin tehnyt.

Eikö tämä ole kuva juuri siitä mitä kaikki äidit joka puolella maailmaa aina ovat tehneet? Ei välttämättä. Jesajakin esittää retorisen kysymyksen ”*Unohtaako äiti rintalapsensa, unohtaisiko hoivata kohtunsa hedelmää?*”, mutta toteaa että kyllä niinkin voi käydä. Ihmisen lapsi syntyy maailmaan, jossa siitä huolehtiminen ei todellakaan ole mikään itsestään selvyys. Jesaja väitti että

Jumala muistaa lapsiaan imettävän äidin uskollisuudella. Silti lapsia on kautta historian uhrattu kaikenlaisille alttareille.

Muinainen mytologia kertoo useastakin äidillisestä Jumaluudesta. Monet niistä kuitenkin ruokkivat vain lihavia uhreja itselleen. Aina on ollut kulttuureja, joihin kaksoset eivät ole tervetulleita, vammaiset lapset on viety tunkiolle tai väärää sukupuolta olevat lapset on vaivihkaa hävitetty.

Jeesuksenkin aikana Roman valtakunnassa naisten osuus väestöstä arvioidaan olleen noin 40%.

Valtio tarvitsi sotureita. Kaatopaikat eivät koskaan olleet hiljaisia. Toisaalla lapsien synnyttämisestä maksetaan palkkioita, koska alue kaipaa lisää veronmaksajia. Tänäpäin miljoonat lapset syntyvät niin vahvasti kaupallistuneeseen maailmaan että saattavat itsekin joutua osto- ja myyntilistalle.

Eikä lapsia kohdella kaltoin vain siellä jossakin. Kyllä meidänkin maassa unohdetaan lapsia sinne ja tänne. Kyllä minäkin olen unohtanut omia lapsiani milloin mistäkin hyvästä syystä. En todellakaan kuulu niihin vanhempiin joista voidaan sanoa: *"No ainakin hän tekin parhaansa."* Muistan vaikka kuinka monta esimerkkiä tilanteista, joissa olisin voinut tehdä parhaani, mutta en yksinkertaisesti viitsinyt. Olin liian laiska tai pidin jotain muuta asiaa tärkeämpänä.

Ei ihmisen lapsesta huolehtiminen todellakaan ole mikään itsestään selvyys. Vaikka äiti haluaisi huolehtia lapsestaan, hän itse saattaa olla niin laiminlyöty, sodan ja nälän jalkoihin jäänyt, ettei siihen pysty. Vaikka Isä haluaisi osallistua lapsensa hyvinvoinnin rakentamiseen, hän voi joutua rajaamaan oman osuutensa pelkän elannon hankkimiseen. Jokainen lapsi on syntynyt kateellisen vertailun, ja keskinäisen kilpailun maailmaan, jossa ihmisten tilapäinenkin keskinäinen rauha rakennetaan kolmannen kustannuksella.

Tämän maailman keskellä kuva lastaan imettävästä äidistä todella on koskettava. Se kuvaa pelkkää antamista ja varauksetonta vastaanottoa äidin ja lapsen välillä. Joulukertomuksessa se kuvaa lahjan antamisen ja vastaanottamisen vuorovaikutusta ihmisen ja Jumalan välillä. Marian otti vastaan. Maria antoi. Jumala antoi. Jumala otti Marialta vastaan. Kukaan ei käynyt kauppaa kenenkään kanssa eikä kenestäkään.

Jumala välittää itsensä lahjana, jonka henki ja hyvinvointi riippuu siitä miten hänet otetaan vastaan. Maria pitää sylissään lasta, joka myöhemmin samaistui jokaiseen heitteille jätettyyn ja uhriksi joutuneeseen. Tämän lapsen myötä ihmiskunnan keskelle hiipi ajatus siitä, että jokainen lapsi on jollakin ehdottomalla ja tinkimättömällä tavalla äärettömän arvokas. Eikä vain lapsi, vaan että jokainen ihminen on toiselle, jos ei nyt suorastaan Jumalan henkilökohtainen lahja minulle, niin ainakin etäisen ja loukkaamattoman kunnioitukseni arvoinen.

Maallistuneessa jälkikristillisessä maailmassa ei enää oikeastaan ole mitään muuta jäljellä kuin mitä me olemme toisillemme ja luonnolle ympärillämme. Vaikka emme enää uskoisi että Jeesus lapsi oli Jumalan erityinen lahja maailmalle, meidän täytyy selviytyäksemme hengissä alkaa uskoa että jokainen lapsi ja koko maailma on minun ja meidän vastuullemme annettu ja ihmiskunnan tulevaisuus riippuu siitä kuinka hellästi ruokimme toisiamme ja kuinka nöyrästi antaudumme toistemme huolehdittaviksi.

Nöyrtykäämme siis Joulun kunniaksi imettämään toisiamme hellimmällä mahdollisella rakkaudella ja nöyrästi vastaanottamaan sitä samaa.

Kohdelkaamme luontoa samalla hellyydellä.

Toivotan sinulle ihonlämpöistä Joulua. Varmasti löytyy jonkun poski, jota voit hellästi koskettaa. Toivottavasti joku koskettaa sinunkin poskeasi.

P.S. Tältä voin näyttää pyykki kun sitä alkaa täällä pestä. Katso mitä kaikkea on narulle kertynyt.

P.P.S. Tältä voi näyttää lepo kun pyykki on pesty. Sitä toivomme sinulle.

P.P.P.S. Rauhalliseen uuden vuoden juhlaamme on vielä tilaa. Kerro jos haluat antaa panoksesi perinteiseen uuden vuoden yökonserttiin. Houkuttele joku tuntemasi muusikko esittämään muutaman kappaleen.

P.P.P.P.S. Ensi vuoden naisryhmässä on vielä tilaa. Ilmoittaudu Railille mieluiten sähköpostitse.